

RAAD VAN EUROPA EN EUROPESE UNIE

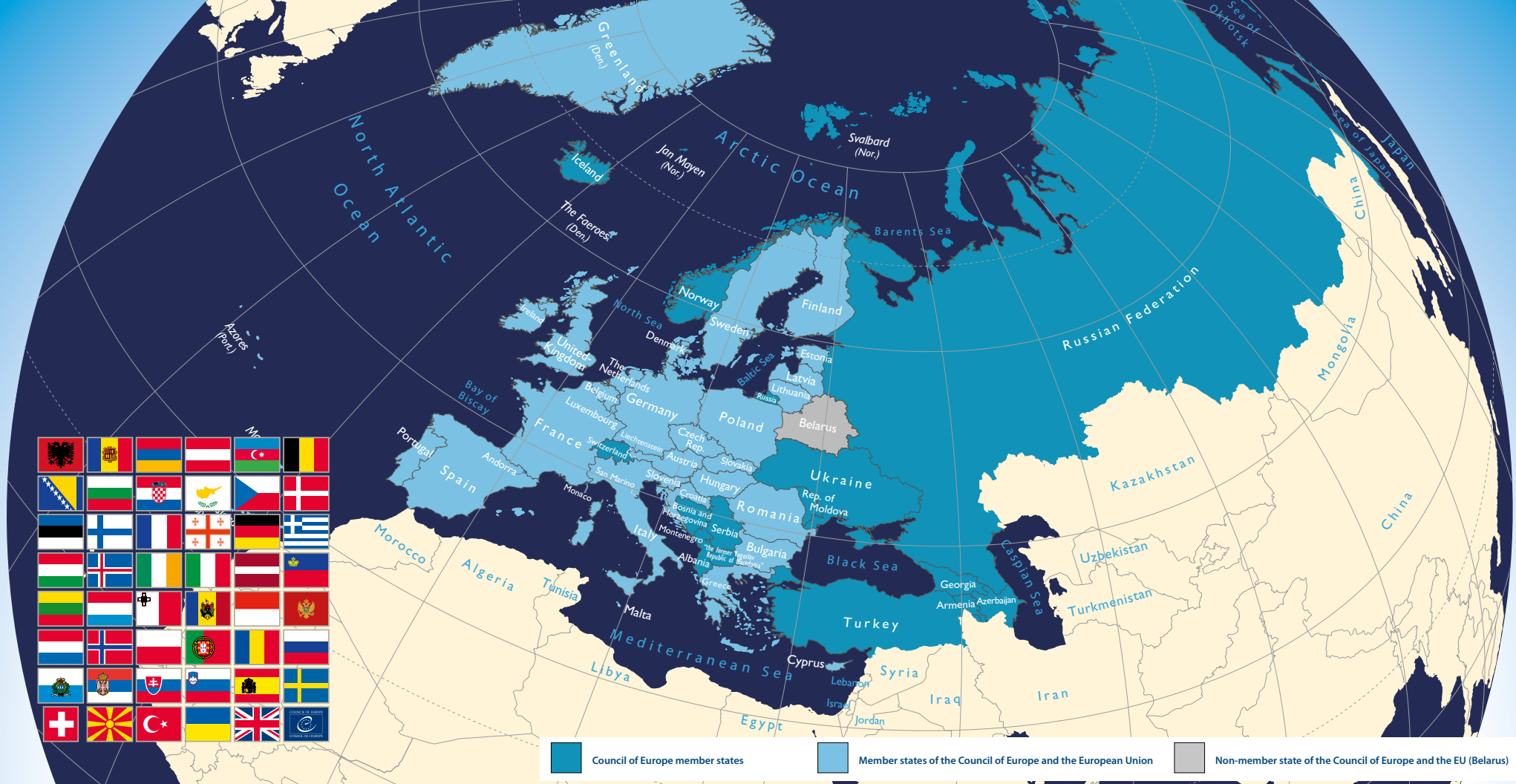

**GEZAMENLIJKE BEVORDERING
VAN MENSENRECHTEN
EN DEMOCRATIE**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

De Raad van Europa en de Europese Unie (EU) zijn twee afzonderlijke organisaties met ieder een eigen, complementaire rol.

- De Raad van Europa zet zich samen met haar 47 lidstaten in voor versterking van de mensenrechten en democratie in Europa en daarbuiten.
- De EU verbindt haar 28 lidstaten zowel economisch als politiek nauwer met elkaar door wetgeving en praktijken op bepaalde beleidsterreinen te harmoniseren.
- Alle lidstaten van de EU zijn ook lid van de Raad van Europa en de EU deelt de fundamentele waarden die ten grondslag liggen aan alle activiteiten van de Raad van Europa.
- De twee organisaties werken nauw samen op terreinen van gemeenschappelijk belang, met name wat betreft de bevordering van de mensenrechten en democratie in Europa en aangrenzende gebieden.
- Samenwerking tussen de Europese Unie en de Raad van Europa betekent dat beide organisaties hun voordeel doen met elkaars sterke punten en zodoende elkaars werk ondersteunen.

DE 47 LIDSTATEN VAN DE RAAD VAN EUROPA

Albanië, Andorra, Armenië, Azerbeidzjan, België, Bosnië en Herzegovina, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Georgië, Griekenland, Hongarije, Ierland, IJsland, Italië, "de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië", Kroatië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Luxemburg, Malta, Moldavië, Monaco, Montenegro, Nederland, Noorwegen, Oekraïne, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Rusland, San Marino, Servië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Turkije, Verenigd Koninkrijk, Zweden, Zwitserland.

DE 28 LIDSTATEN VAN DE EUROPESE UNIE

België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Verenigd Koninkrijk, Zweden.

SAMENWERKING IN DE PRAKTIJK

GEREGELD POLITIEK OVERLEG OP HOOG NIVEAU

De afgelopen jaren was er tussen de Raad van Europa en de EU geregeld overleg op hoog niveau over onder andere de politieke ontwikkelingen in Rusland, Turkije en Oekraïne, constitutionele veranderingen in EU-lidstaten en de situatie van Roma in Europa.

Er wordt ook nauwer samengewerkt tussen de Parlementaire Vergadering en het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa enerzijds en het Europees Parlement en het Comité van de Regio's van de EU anderzijds.

Het dagelijks contact tussen functionarissen van de Raad van Europa en de EU is geïntensiveerd, met name op terreinen waarop de EU actiever wordt en de Raad van Europa al normen heeft gesteld, zoals antidiscriminatie, mensenhandel, kinderrechten, geweld tegen vrouwen, onafhankelijkheid en doelmatigheid van de rechterlijke macht, corruptie, witwaspraktijken, cybercriminaliteit en gegevensbescherming.

De twee organisaties overleggen ook geregeld over kwesties waar de EU belang bij heeft, maar waarin ze een minder formele beleidsrol speelt, waaronder de vrijheid van de media en de vrijheid van meningsuiting, zoals internetbeheer.

Het Europees Bureau voor de grondrechten in Wenen en de Raad van Europa slaan vaak de handen ineen, met name als het gaat om gegevensuitwisseling en gezamenlijke publicaties.

GECOÖRDINEERDE AANPAK

Zowel de Raad van Europa als de EU heeft kantoren in veel Europese hoofdsteden. Ze onderhouden goed politiek contact en ondersteunen elkaars werk op verschillende manieren, vooral in Oost- en Zuidoost-Europese landen zoals Azerbeidzjan en Turkije, waar de Raad van Europa en de EU een groot aantal gezamenlijke programma's hebben.

Ook het Bureau van de Raad van Europa in Brussel en de EU-delegatie bij de Raad van Europa in Straatsburg leveren een bijdrage aan de versterking van de samenwerking (verbanden) van de twee organisaties.

VERSCHILLENDE VORMEN VAN SAMENWERKING

BEVORDERING EUROPESE NORMEN

■ Net als de EU-lidstaten zelf is ook de EU als geheel wettelijk gehouden aan een aantal verdragen van de Raad van Europa en neemt ze deel aan de verdere ontwikkeling daarvan. De EU spoort haar lidstaten – en andere landen in de wereld – aan verdragen van de Raad van Europa te onderschrijven en te implementeren. Het gaat hierbij om verdragen over onder andere cybercriminaliteit, gegevensbescherming en geweld tegen vrouwen. Hiermee levert de EU een bijdrage aan de ontwikkeling en verspreiding van gemeenschappelijke Europese normen over de hele wereld.

■ Krachtens het Verdrag van Lissabon is toetreding van de EU tot het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens – het vlaggenschip van alle verdragen van de Raad van Europa – een belangrijke stap voorwaarts voor de bescherming van de mensenrechten in Europa. Europese burgers kunnen tegen besluiten en maatregelen van de EU in beroep gaan bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

UITWISSELING DESKUNDIGHEID

■ De **Commissie van Venetië** van de Raad van Europa, oftewel de Europese Commissie voor democratie door middel van het recht, adviseert regeringen in Europa en daarbuiten over grondwets- en wetsvormingen. De EU neemt deel aan het werk van de Commissie van Venetië en verwijst geregeld naar haar standpunten. De EU en de Commissie van Venetië hebben de laatste jaren steeds vaker op hoog niveau intensief contact over met name constitutionele ontwikkelingen in EU-lidstaten, zoals Hongarije, en in niet-EU-lidstaten, zoals Turkije en Oekraïne.

■ Er zijn ook besprekingen gaande over de toekomstige deelname van de EU aan **GRECO (Groep staten tegen corruptie)**. De Verenigde Staten en Wit-Rusland zijn al lid van GRECO, het anticorruptie-orgaan van de Raad van Europa dat de anticorruptiewetgeving van de lidstaten en handhaving daarvan geregeld toetst.

■ Verder maakt de EU ten behoeve van haar jaarlijkse Justice Scoreboard geregeld gebruik van de gegevens over de doeltreffendheid van Europese wetgeving voortvloeiend uit analyses van de **Europese commissie voor efficiëntie in justitie (CEPEJ)** van de Raad van Europa.

■ De EU neemt ook deel aan een aantal structuren van de Raad van Europa (zogenoemde partiële overeenkomsten) die een beperkt aantal staten in de gelegenheid stellen op specifieke terreinen samen te werken. Het gaat hierbij om onder andere het **Europees Waarnemingscentrum voor de audiovisuele sector**, het **Europees directoraat voor de kwaliteit van geneesmiddelen** en de **Pompidou Groep**, die de strijd aanbindt tegen drugsmisbruik en de drugshandel.

TOEZICHT NALEVING VERDRAGEN

■ De Raad van Europa heeft verschillende organen, waaronder het Europees comité voor sociale rechten (ECSR), het Europees comité ter preventie van Foltering (CPT) en de Europese commissie tegen racisme en intolerantie (ECRI), die toezicht houden op de voortgang van specifieke mensenrechtenkwesties in individuele landen.

■ De EU gebruikt de door de Raad van Europa verzamelde gegevens om gestalte te geven aan het eigen buitenlands beleid, waaronder besluiten omtrent de uitbreiding van de EU. Het toezicht van de Raad van Europa zorgt er ook voor dat kwesties die aandacht binnen de EU zelf verdienen, onder de loep worden genomen.

ONDERSTEUNING NATIONALE AUTORITEITEN

De Raad van Europa en de Europese Commissie hebben een breed scala aan gezamenlijke (landspecifieke, regionale of multilaterale) programma's voor de versterking van de mensenrechten en democratie in Europa en aangrenzende landen. In 2014 is een nieuwe overeenkomst ondertekend voor een meer strategische verankering van deze gezamenlijke programma's op lange termijn. Hiervoor is een potentieel budget van maximaal € 200 miljoen voor een periode van zes jaar voorzien.

■ Het doel van deze gezamenlijke programma's is ondersteuning van wetshervormingen en institutionele herzieningen. Dit gebeurt in verschillende vormen, zoals trainingen, workshops, seminars, expertrapporten en -adviezen aan overheden, congressen en publicaties, allemaal in samenwerking met de regeringen van de desbetreffende landen.

■ De gezamenlijke programma's zijn voor de Raad van Europa de belangrijkste vorm van cofinanciering van projecten ter bevordering van democratische stabiliteit in Oost- en Zuidoost-Europa, in het zuiden van de Kaukasus en Turkije, en in Noord-Afrika, het Midden-Oosten en Centraal-Azië.

VOORBEELDEN GEZAMENLIJKE PROGRAMMA'S

Mensenrechten

Mensenrechten en gezondheidszorg in gevangenissen en andere gesloten inrichtingen in Georgië: Het doel van dit tweejarige project (€ 3 miljoen) is verbetering van de situatie van gedetineerden in Georgië middels maatregelen zoals nieuwe actieplannen tegen mishandeling, trainingen over gezondheidszorg, richtlijnen voor medewerkers en de ontwikkeling van een nieuw systeem voor de afhandeling van klachten van gedetineerden met een psychische stoornis.

Democratie

Democratisch burgerschap en mensenrechteneducatie in Turkije: Het doel van dit programma (€ 6,1 miljoen) is de ontwikkeling van een nieuw leerplan voor het voortgezet onderwijs, waaronder de publicatie van vier handleidingen met een uiteenzetting van de belangrijkste door de Raad van Europa ontwikkelde beginselen van democratisch burgerschap en mensenrechteneducatie.

Rechtsstaat

Versterking van de rechterlijke macht en het rechtshandhavingsapparaat in Servië ter bestrijding van corruptie: Het doel van dit project (€ 1 miljoen) is voorkoming en bestrijding van corruptie in Servië en afstemming van het Servisch rechtsstelsel op Europese normen. Het omvat een analyse van de risico's op corruptie binnen de rechterlijke macht en het rechtshandhavingsapparaat, evenals een analyse van en voorstellen voor verbetering van bestaande wetgeving.

OVERIGE INITIATIEVEN

■ Andere gezamenlijke initiatieven van de Raad van Europa en de EU zijn gericht op de bevordering en bescherming van culturele diversiteit en maatschappelijke participatie.

■ De twee organisaties zetten zich samen in voor verbetering van de situatie van Roma in de samenleving. Hiervoor bieden ze gemeentelijke overheden in Europa ondersteuning bij het opzetten van projecten voor sociale insluiting van Roma en een trainingsprogramma voor Romabemiddelaars.

■ Het programma Interculturele Steden is een netwerk van Europese steden gericht op de ondersteuning van culturele diversiteit en bevordering van democratische participatie. Het Youth Partnership van de Raad van Europa en de EU is gericht op zowel grotere participatie en betere sociale insluiting van jongeren in Europa als meer erkenning voor en verbetering van jeugdwerk.

■ Andere voorbeelden van gezamenlijke initiatieven van de Raad van de Europa en de EU zijn de Europese dag tegen de doodstraf, de Europese dag van de talen, de Europese dag van het civiel recht, de Europese dagen van het erfgoed en het programma Europese culturele routes.

De Europese vlag is een initiatief van de Raad van Europa uit 1955. Sinds 1986 is de vlag ook het symbool van de Europese Unie.

PREMS 091915 - Photos: Raad van Europa

NLD

www.coe.int

De Raad van Europa is de toonaangevende mensenrechtenorganisatie van Europa. De Raad telt 47 lidstaten, waarvan 28 ook lid zijn van de Europese Unie. Alle lidstaten van de Raad van Europa hebben het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ondertekend. Dit Verdrag is gericht op de bescherming van mensenrechten, democratische waarden en rechtsstaatbeginselen. Het toezicht op de uitvoering van het Verdrag in de lidstaten is in handen van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE